

WYNIKI NA TORZE WYŚCIGOWYM KONI CZYSTEJ KRWI ARABSKIEJ W LATACH 1967-1976

Erazm Brzeski, Antonina Rey

Instytut Hodowli i Technologii Produkcji Zwierzęcej, AR Kraków

WSTĘP

W Polsce po raz pierwszy zorganizowano wyścigi koni czystej krwi arabskiej w 1927 roku. Do tego czasu hodowla koni arabskich prowadzona była bez prób użytkowości [1]. W nowoczesnej, twórczej i celowej hodowli ocena pochodzenia, pokroju i kontrola wartości muszą i powinny się wzajemnie uzupełniać. W hodowli koni wyścigi są głównym miernikiem oceny ich dzielności i zdrowia [3], a tym samym pomocne przy selekcji materiału zarodowego.

Celem doniesienia jest porównanie na podstawie wyników, uzyskiwanych na torze wyścigowym, rodzin żeńskich, wywodzących się od klaczy urodzonych po II wojnie światowej w stadninach polskich.

MATERIAŁ I METODA

Porównanie rodzin pod względem kariery wyścigowej obejmuje okres 10 lat (1967-1976). Do obserwacji wzięto 210 koni czystej krwi arabskiej, uczestniczących w 2729 gonitwach. Konie wywodzą się z 20 rodzin żeńskich klaczy urodzonych po II wojnie światowej. Materiały zaczerpnięto z kartotek, znajdujących się w stadninach [2] oraz z „Wiadomości wyścigowych”. Istotność różnic pomiędzy rodzinami pod względem kariery wyścigowej określono za pomocą testu nieparametrycznego — χ^2 .

OMÓWIENIE WYNIKÓW

W tabeli 1 przedstawiono analizę kariery wyścigowej koni z podziałem na rodziny. Najliczniej reprezentowana była na torze rodzina Eli — 24 konie, następnie Piewicy — 16, Sabelliny — 15, najmniej biegało koni

z rodziny Arwili. Pod względem łącznej ilości biegów między rodzinami zauważono spore różnice. Częściowo wiążą się one z liczebnością koni w rodzinie, ale prawdopodobnie wpływ miały też i inne przyczyny. Rodziny Cerekwi i Bajdary miały po 10 przedstawicieli na torze, przy czym liczba biegów w rodzinie Cerekwi wynosiła — 71, natomiast w rodzinie Bajdary aż 194, czyli o 123 gonitwy więcej.

Analizując wyniki w gonitwach ustalono kolejność rodzin pod względem najczęstszego zdobywania punktowanych miejsc.

I miejsce		II miejsce		III miejsce	
Sabellina	32,4 ⁰ / ₀	Arwila	24,5 ⁰ / ₀	Ellenai	25,4 ⁰ / ₀
Piewica	29,4	Piewica	21,9	Bandola	23,0
Alga	26,0	Darda	19,7	Cerekiew	21,1
Dyska	24,5	Sabellina	19,6	Arwila	20,8

Procent obliczono w stosunku do ogólnej liczby gonitw w każdej rodzinie. Pod względem zdobywania łącznie pierwszych 3 miejsc najlepiej wypadły rodziny: Piewicy, Sabelliny i Ellenai. Największą liczbę niepunktowanych miejsc zajęły konie z rodziny: Cerekwi, Daribby i Wadery.

Tabela 2

Średnia liczba gonitw i poszczególnych miejsc na jednego konia

Rodzina	Średnia liczba biegów na 1 konia	Średnia liczba miejsc na jednego konia			
		I	II	III	bez miejsc
Adis Abeba	18,00	2,90	3,40	2,80	8,90
Arwila	13,25	2,00	3,25	2,75	5,25
Alga	9,60	2,50	1,70	1,30	4,10
Bajdara	19,40	4,00	3,00	3,30	9,10
Bandola	20,12	3,87	3,00	4,62	8,62
Cerekiew	7,10	0,50	0,50	1,50	4,60
Cerozja	12,30	2,60	2,00	2,30	5,40
Canberra	12,00	1,70	2,20	1,60	6,50
Darda	11,69	1,53	2,30	1,38	6,46
Dyska	9,40	2,30	1,60	1,40	4,10
Daribba	22,50	2,83	3,50	2,00	14,16
Ela	12,12	1,58	2,16	1,75	6,62
Ellora	15,2	3,30	2,80	2,30	6,80
Gastronomia	17,21	3,14	3,28	3,00	7,78
Gwara	7,00	1,00	1,28	1,00	3,71
Manilla	16,80	2,30	2,80	2,00	9,70
Piewica	10,00	2,93	2,18	1,93	2,93
Sabellina	11,53	3,73	2,26	1,93	3,60
Wadera	7,57	0,71	0,85	1,42	4,57

W tabeli 2 zestawiono średnie wartości dla biegów oraz poszczególnych miejsc w gonitwach. Największą średnią liczbę biegów, przypadającą na jednego konia, zaobserwowało w rodzinie Daribby (22,5), najniższą zaś w rodzinie Gwary (7,0).

Duży wpływ na liczbę biegów, przypadającą na 1 konia, ma płeć, ponieważ ogiery z reguły biegają na torze dłużej i biorą udział w większej liczbie gonitw niż klacze.

Z analizy średniej liczby poszczególnych miejsc, przypadających na 1 konia, ustalono kolejność rodzin wykazujących najlepsze średnie wyniki:

Średnia liczba miejsc przypadająca na 1 konia

Bajdara	4,0	Daribba	3,5	Bandola	4,6
Bandola	3,9	Adis Abeba	3,4	Bajdora	3,3
Sabellina	3,7	Gastronomia	3,3	Gastronomia	3,0
Ellora	3,3	Arwila	3,2	Adis Abeba	2,8

Najwyższą średnią liczbę miejsc niepunktowanych na 1 konia stwierdzono w rodzinie: Daribby, Manilli i Bajdary. Statystycznie stwierdzono, że różnice pomiędzy rodzinami w zdobywaniu miejsc w gonitwach na torze wyścigowym są wysoce istotne.

WNIOSKI

1. Stwierdzono wysoce istotne różnice pomiędzy rodzinami w zdobywaniu punktowanych miejsc w gonitwach na torze wyścigowym.
2. Średnia liczba gonitw przypadająca na 1 konia jest różna w poszczególnych rodzinach.

LITERATURA

1. Skorkowski E.: Wyścigi koni arabskich w Polsce, *Koń Polski* t. 1, z. 3, 1966, s. 25.
2. Wiadomości wyścigowe. Biuletyn Oficjalny Państwowych Torów Wyścigów Konnych, Warszawa—Służewiec, 1967-1976.
3. Zwoliński J.: Hodowla koni. PWRiL, Warszawa 1976.

Э. Бжески, А. Рей

РЕЗУЛЬТАТЫ АРАБСКИХ ЧИСТОКРОВНЫХ ЛОШАДЕЙ НА БЕГОВОЙ ДОРОЖКЕ В ПЕРИОД 1967-1976 ГГ.

Резюме

Бега арабских чистокровных лошадей были организованы впервые в Польше в 1927 году. До этого времени разведение арабской лошади проводилось без испытаний продуктивности.

В современном, созидательном и целеустремленном разведении животных оценки происхождения, экстерьера и продуктивности должны взаимно дополняться. В коневодстве основным мерилom оценки мощности и здоровья лошадей являются бега, результаты которых составляют базу для отбора племенного материала.

Целью настоящего труда было сравнение на базе результатов, достигнутых на беговой дорожке женских семей, происходящих от кобыл, урожденных после второй мировой войны в польских конных заводах.

Установлены высокосущественные различия между семьями в достижении балльных мест в бегах. Среднее число заездов, приходящихся на одну лошадь, было разным в отдельных семьях.

E. Brzeski, A. Rey

TURF RESULTS OF ARAB THOROUGHBRED HORSES IN THE PERIOD 1967-1976

Summary

The races of the thoroughbred Arab horses were organized for the first time in Poland in 1927. Till that time the Arab-horse breeding was carried out without performance tests.

In the modern creative and purposeful breeding the provenience, habitus and performance estimation should supplement mutually. In breeding horses that are races, which constitute a main criterion of their power and health estimation, and therefore they are of use at selection of the pedigree material.

The aim of the work was to compare, on the basis of turf results, the female families originating from mares born after the world war II in Polish studs.

Highly significant differences between particular families in reaching scores in races on turf have been found. The mean number of rounds per 1 horse was different in particular families.